

valg. Afgifterne opkræves af Danmarks Radio og indgår i en særlig fond, radiofonden, som bestyres af radiatorådet.

I mediekommissionen har man indgående beskæftiget sig med de mulige finansieringsformer for et øget udbud af dansk fjernsyn. Drøftelserne har især samlet sig om, hvorvidt en ny tv-kanal burde finansieres udelukkende ved licensbetaling eller anden form for brugerbetaling eller om der burde åbnes mulighed for en reklamefinansiering, helt eller delvist, af et tv-2.

En række medlemmer af mediekommissionen har været af den opfattelse, at licensbetaling er den mest ønskværdige finansieringsform også for et øget udbud af dansk fjernsyn. Licensen giver en fast årlig indtægt, og den er neutral i forhold til programmernes indhold.

Andre medlemmer af kommissionen har været kritiske overfor tanken om fuld licensfinansiering af en ny tv-kanal, dels fordi de ønsker at sikre en ny kanals uafhængighed af politiske beslutninger på det økonomiske område, dels fordi man finder at andre kilder kan inddrages til finansieringen og endelig fordi man frygter, at der ikke ad licensvejen kan skaffes de nødvendige midler.

Den årlige drift for et tv-2 med 1.500 sendetimer pr. år og med en programsammensætning som i Danmarks Radios nuværende tv-kanal skønnes at ville beløbe sig til omkring 600 mill. kr. årligt. Såfremt dette beløb skulle dækkes ved licensforhøjelse, ville det under forudsætning af opretholdelsen af de hidtidige regler for licens betyde, at den nuværende farve-tv-licens, som pr. 1. april 1983 udgjorde 1.080 kr. årlig, skulle forhøjes til ca. 1.515 kr. årlig.

Flere af de forslag, der er fremlagt om nye tv-kanaler, forudsætter, at finansieringen sker via abonnementsbetaling. Det gælder således de københavnske dagblades forslag om en kanal i hovedstadsområdet og filmbranchens forslag om et dansk tv-2.

Teknisk bygger abonnementsstanken på, at det er muligt at kode (»scramble») tv-signalet på en sådan måde, at det kun kan gengives i sin oprindelige form i tv-modtagere, der er forsynet med eller koblet til teknisk udstyr, der kan dekode det scrambled signal, dvs. genskabe det oprindelige billede. På alle andre modtagere gengives intet billede, men et støjsignal.

I filmbranchens forslag regnes med en abonnementspris på 960 kr. (inkl. moms), hvis $\frac{1}{3}$ af husstandene med tv vil abonnere.

Hvis halvdelen af husstandene tegner abonnement, er prisen beregnet til 640 kr. om året inkl.

moms. Hertil kommer udgiften til en dekoder, som antagelig vil komme til at koste fra 1.200–1.700 kr. pr. stk. Udover disse udgifter må der i et abonnementsystem også regnes med udgifter til markedsføring og abonnementspleje for at holde abonnementsstallet og dermed indtægten stabil.

Fordelen ved abonnementssystemet vil naturligvis være, at den del af befolkningen, der ikke ønsker et tv-2, heller ikke kommer til at betale for det. Mediekommissionen har imidlertid også overvejet abonnementssystemets mulige indflydelse på programindholdet. Det har været en udbredt opfattelse blandt kommissionens medlemmer, at finansiering via abonnement let kan vise sig at være den finansieringsform, der indebærer størst risiko for, at programmerne ikke får den ønskede alsidighed.

Mediekommissionen har desuden udførligt behandlet en lang række spørgsmål i forbindelse med eventuel indførelse af reklamer i en kommende tv-kanal. Man har således bl.a. beskæftiget sig med udenlandske erfaringer med reklamefjernsyn, eventuelle konsekvenser for andre medier og for erhvervslivet ved indførelsen af reklamer i tv, spørgsmålet om reklamernes mulige indvirkning på programindholdet samt spørgsmålet om reklameindslagernes placering og mulighed for regulering af tv-reklamer.

Som resultat af disse indgående overvejelser har over halvdelen af kommissionens medlemmer tilkendegivet, at de er positivt indstillet overfor tanken om at indføre reklamer i en ny dansk tv-kanal. Det anses dog ikke for muligt at totalfinansiere et tv-2 med reklamer, dels fordi der næppe er tilstrækkelige reklamemidler til rådighed, dels fordi det ville få alvorlige følger for den trykte presse.

En del af medlemmerne afviser dog fortsat tanken om reklamefinansiering af en ny tv-kanal på grund af reklamens mulige påvirkning af programindholdet og en formodet ustabilitet i reklamen som indtægtskilde. Desuden henvises til konsekvenserne for den trykte presse samt til reklamens ensidige begunstiggelse af de store annoncører.

En række af de kommissionsmedlemmer, som er modstandere af reklamefinansiering i en ny tv-kanal, har fremsat forslag om, at den æterbårne presse fritages for moms. Herved kunne indvindes ca. 200 mill. kr. svarende til det beløb, som Danmarks Radio i 1982 erlagde i moms. Samtidig er det foreslået, at staten skulle overtage pligten til at finansiere de eksisterende sociale kompensationsordninger i forbindelse med licensen, som i 1982 udgjorde ca. 90 mill. kr. Herved kunne frigøres i alt ca. 300 mill. kr. fra Danmarks Radios budget,